

„Da, toda v našo nesrečo se noče od te dobe, kar je njegova soproga tako bolna, več pokazati pred občinstvom . . . Zadnjič na Dunaju ni hotel igrati pred cesarjem, do katerega goji najponižnejšo udanost . . .“

„Kar je odbil cesarju, tega mogoče ne odbije nesrečnim otrokom?“

„Jedina oseba bi mogla pri njem to doseči. Da, počakajte — Daisy Mellivanova. To bi bilo znamenito! . . . Mesta bi se prodajala po štirideset frankov, in dvorana bi bila polna! Trideset tisoč frankov nam je zagotovljenih!“

Sestra Elizabeta je v radosti prekrižala roke na prsih in pregibala ustnice kakor pri molitvi.

II.

Stenio Marackzy je bil brez dvoma najbolj občudovanja vredni virtuozi izmed vseh, ki so kedaj stresali z lokom zvočni les goslij. Mož poln fantazije je kakor Paganini za svojih ekscentričnih dnij krotil divje ture s svojim lokom. Vendar si ni pridobil ta veliki umetnik slave s svojimi skoki na četrti struni. Kakor ima v prstih občudovanja vredno izvrševalno moč, tako ima ognjeno fantazijo. To je improvizator največje moči in zraven neizmerne vabljalivosti. Izpred njegovega čarobnega loka prihajajo po vrsti melodije, ki v neobičajnem kontrastu predstavljajo zimsko melanholijo razsežnih ravnin, po katerih se vije Donava, — potem ljubka veselost vaških zabav, pri katerih plešejo plavovlase devoyke s svojimi zaročenci priljubljeni čardaš, — in konečno hitrost vojnih pohodov, pri katerih se oglašajo glas trobent, ropotanje strelnega orodja in jasno žvenketanje sabelj.

Kot sin kapelnika na kraljevskem dvoru v Pešti ni zrastel v prostosti kakor divji cigani, ki se preganjajo po donavskih ravninah. Njegove glasbene vaje so bile zelo obilne, in njegovo izobraženje popolno. Odlikovan nekega dne od cesarja in kralja, ko je igral za gosli prirejeno sólo „O Salutaris,“ žloženo od njegovega očeta, in odpeljan potem na Dunaj, da bi igral pri dvornih koncertih, je napravil takoj velikanski utis. Bilo mu je dvajset let, obnašanja je bil plemenitega, obličja pomišljivega in črnih, žarečih in ljubeznivih očí, iz katerih je plapolal ves ogenj Orienta.

Svitlovlaste Dunajčanke so kar norele za tem mladencem. Stenio je postal takoj priljubljenec visokih krogov, toda nosil je svojo srečo z neverjetno lahkoto. Niti enkrat ni dal na sebi spoznati, da ceni koga višje od sebe.

Proglášen za velikega moža v svoji domovini, kar je redko, je podvzel Stenio potovanje po Evropi in prišel v Francijo, kjer izročajo veliki virtuozi jeden za drugim svoj talent preskuševalnemu kamenu, za kar slóve parizko občinstvo. To občinstvo, posebno in ob enem nervozno, zmožno hitre hvale ali hitrega zaničevanja, vendar popolnoma odkritosrčno takoj, kakor hitro pride v dotiko s pravim umetniškim karakterjem, — to občinstvo je prirejalo Marackzyju strastne ovacije.

Ko je igral prvič po zimi svoj posebni „Honvedski pohod,“ spremljan na klavir od Plantéa, je užil na koncu

nepopisljivo ovacijo, cela dvorana je bila po koncu, občinstvo je klicalo, tolklo ob tla, ploskalo, kakor da je postalo blazno. Odšel je kakor srečni vitez.

Tekom desetih let je ta mladi mož, bogat, krasen, proslavljen prepotoval Evropo ter žel obilo pohvale, razsevajoč po potu melodije kakor bisere. Pri tem je vsako leto okoli julija izginil in potem do oktobra ni bilo čuti božanskega glasu njegovih goslij. Tako kakor žareča zvezda, ki opisuje svitlo pot in naglo zapade v temi, se je ta veliki umetnik sredi najkrasnejše zmagovalne poti oddaljil, ne da bi bil kdo vedel, kaj se je z njim zgodilo.

Stenio je zaprt blizu Pešte na majhnem gradu, katerega je kupil svojemu očetu, po svojem trudu počival in na strani starega kapelnika je postal zopet dete. Konec teh vabljalivih improvizacij, konec teh sanj, prebitih z lokom na goslih; mesto njih proučevanje mojstrov, pospešujoče moč in srečo. Marackzy se je izročil pokorno zopet „palici“ svojega očeta, in se pečal zvečer s proučevanjem Mozarta, Beethovena in Vebera, osvežujoč svojo vročo dušo v čistih žarkih idealne inspiracije.

(Dalje sledi.)

Novice.

— **Osebne vesti.** Deželni šolski nadzornik g. Josip Šuman je vložil prošnjo za umirovljenje. — Profesor v Kranju g. Fr. Novak, je premeščen na višjo gimnazijo v Ljubljani. — Pravni praktikant v Novem mestu g. R. Ogo-reutz je imenovan avskultantom. — Poštima praktikantoma sta imenovana gg. Hugon Lenassi v Ljubljani in Viktor Supančič v Trstu. — Računski oficijal pri deželni vladi v Ljubljani, g. Moric Rožnik je imenovan revidentom, asistent g. M. Fieccchi pa oficijalom pri istem uradu. — Finančni konceptni praktikant v Ljubljani g. Fr. Skabernè je imenovan konceptnim praktikantom pri namestništvu v Trstu. — Okrožnim zdravnikom na Brdu je imenovan gosp. Albert Rohlik.

— **Cerkvene vesti.** Kurat v ljubljanski prisilni delavnici gospod Anton Koblar, je imenovan župnikom v Kranju.

— **Dopust** je dobil mestni učitelj v Ljubljani gospod Engelbert Gangl za dobo jednega leta, da popolni svoje študije na pedagogiju na Dunaju.

— **Učiteljske premembe.** Učiteljska kandidatinja gospč. Marija Bole je začasno nameščena v Št. Vidu nad Vipavo, začasna učiteljica v Knežaku gospč. Julija Gabrovšek pa v Erzelju.

— **Slovensko gledališče** začne še ta mesec s svojimi predstavami in sicer dne 22. t. m. Poleg lanskih močij je angažiranih tudi več novih in sicer gosp. Rückova za heroične in ljubimske, gospč. Kataninova za subretne, gosp. Dobrovoluga za karakterne in reprezentacijske, gosp. Stefama za junaške in ljubimske, gosp. Boleška pa za manjše vloge. Pri operi bosta na novo angažirana dva tenorja in altistinja gospč. Raskievicova. Nas to prav veseli, upamo pa, da bo intendantca izhajala z dovoljenimi podporami, in da ne zaide zopet v dolgove.

— **Zaveza kranjskih gasilcev** je imela minolo nedeljo v Ljubljani svoj občni zbor. Zastopanih je bilo 53 društev. Načelnik gosp. Doberlet je pozdravil navzoče, na kar je

začel poročati zapisnika: gosp. Trošt. Spominjal se je najprej cesarjeve 70letnice, na kar so gasilci cesarju zaklicali trikrat slava. V preteklem letu ustanovilo se je več novih gasilnih društev, tako v Stari Loki, na Trati, v Moravčah itd., v Črmošnjicah, v Motniku in drugod pa se še snujejo. Premembo pravil, sklenjeno na lanskem občnem zboru, je deželna vlada potrdila. Zvezni odbor je imel tri seje, na raznih krajih naše dežele pa se je vršilo pet okrajnih shodov. Zveza šteje 100 gasilnih društev, v katerih je čez 3000 članov. Od lanskega leta je pristopilo 8 društev. Tajnik se je pritožil, da je bil neki ponesrečeni gasilec naznanjen odboru šele čez šest mesecev, ko je bil dotičnik že umrl. Po poročilu blagajnika gosp. Ahčina je bilo 2893 K 14 vin. dohodkov in 2197 K 70 vin. troškov, torej 695 K 44 vin. v prebitku. Gosp. Mayer je v imenu preglednikov poročal, da so vsi računi v redu. Vsa poročila so se odobrila. Daljša razprava se je vnela zastran naprave bolniške blagajne, o kateri je poročal gosp. Trošt. Zahtevalo se je že večkrat na raznih shodih, naj se napravi za vsa društva bolniška blagajna. Zvezin odbor je stvar proučil ter predlaga, da se taka blagajna ustanovi. Na Zgornjem Avstrijskem, Češkem in Moravskem imajo že take blagajnice, ki prav dobro uspevajo. Člani bi plačevali po 20 vin prispevka. Tudi pogrebščina se bo izplačevala, a ne čez 40 K. Gosp. Dachs je podpiral predlog, gosp. Rus pa je dodatno predlagal, naj se zvezin odbor obrne do raznih zavarovalnic, naj te prispevajo k ustanovnemu zakladu. Oboje se je soglasno sprejelo. G. Dachs je predlagal, naj ustanovi zveza tudi zavarovalnico proti nezgodam, a ta predlog je bil odklonjen, pač pa sta bila sprejeta predloga, naj obdrži žaržo vsak gasilec, ki prestopi k varuhu in naj se zvezinemu zapisnikarju zviša letna nagrada od 200 K na 400 K. Za pregledovalce računov so bili izvoljeni gg.: Ogorelec, Belec in Mayer, v zvezin odbor so bili izvoljeni gg.: Stricelj iz Ljubljane, Fajdiga iz Kamnika, Rus z Bleda, Gustin z Novega mesta, Koncilijska iz Žužemberka, Rupert iz Krškega, Petrič iz Postojne, Papler iz Borovnice, Urbančič iz Trnovega, potem pa še gg. Fr. Doberlet in A. Ahčin iz Ljubljane ter Fr. Trošt z Iga. Društveno načelstvo se je sestavilo tako-le: F. Doberlet, načelnik, A. Ahčin, podnačelnik in blagajnik in Fr. Trošt tajnik.

— **Slomškova zveza** se bo imenovalo novo društvo, čigar ustanovni občni zbor bo dne 10. septembra v Ljubljani. Namen mu bo „podpirati нравno-verske, pedagogijske in patrijotiške smotre šole temeljem katoliških načel in zastopati materijelne stanovske interese učiteljstva“. To dela zdaj z velikim uspehom „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“, in torej pač ni treba še novega društva.

— **Slomškove slavnosti.** V Slovenski Bistrici je bila 26. avgusta Slomškova slavnost, ki je prav lepo uspela. Zoper prireditelje Slomškove slavnosti v Ljutomeru so začeli nemški nacionalci silno gonjo in groze z napadi in izgredi, če se ne prepove. To je pač največja predrznost, če se pomisli, da vzdržujejo vse prusaštvo v Ljutomeru samo c. kr. uradniki.

— **Kolesarsko društvo** se je ustanovilo v Borovnici, in je deželna vlada dotična pravila že potrdila.

— **Proti nemškim provokacijam.** Občinski odbor za celjsko okolico je sklenil protestirati proti izzivanju slovenskega prebivalstva, kakoršno nameravajo prirediti nemški kolesarji dne 7., 8. in 10. septembra v Celju.

— **Slovenska zmaga.** Pri občinskih volitvah v Razvanju tik Maribora so dobili Slovenci večino v občinskem odboru.

— **Spomenik štajerskim Slovincem**, ki so padli v Bosni in v Hercegovini se postavi v Gradcu in se odkrije ob otvoritvi štajerske deželne razstave.

— **Občinske volitve na Koroškem.** V Železni Kapli je izvoljen županom strasten nasprotnik Slovencev, oskrbnik R. Prugger. Pri volitvah v občini Bela so Slovenci

žalostno propadli, dasi je velika večina volilcev slovenske narodnosti.

— **Slovensko šolstvo v Trstu.** Minolo nedeljo je priredilo politično društvo „Edinost“ pri sv. Jakobu v Trstu shod, na katerem se je razpravljalo o slovenskem šolstvu v Trstu. Na shod je prišlo kacic 500 ljudij. Sklenilo se je pozvati vlado, naj že vendar reši rekurz v zadevi slovenske mestne šole v Trstu, da pride stvar eventualno pred zadnjo instanco, in se tako dožene ta že 17 let trajajoči boj, in dalje se je sklenilo naj se društvo „Edinost“ obrne do vseh Slovanov s prošnjo za prispevke za slovensko šolstvo v Trstu.

— **V Koritniku na Dolenjskem** se je obesil ondodni posestnik Fr. Gorjanec in sicer radi prepira z lastno ženo.

— **V Ameriko** je šlo minoli mesec devet oseb iz litijskega okraja.

— **Tatvina.** Krošniar Anton Vrhove iz Spodnje Šiške je minolo nedeljo na Glincah zaspal na neki klopi in sicer tako trdno, da ni čutil, ko je nekdo pregledal vse njegove žepe in mu ukradel 250 K denarja.

— **Ponesrečil** je konzistorijalni svetnik in dekan v Konjicah č. gosp. J. Voh. Padel je z voza in se močno poškodoval.

— **Velik požar** je v vasi Lipa pri Kastvu upelil 12 poslopij. Škode je okolu 100 000 K.

— **Požar v Ribnem** dne 28. avgusta je upepelil sedmim posestnikom deloma ali popolnoma njihova poslopja in imajo isti škode okrog 1400 K. Zavarovani so bili le za majhne svote, nekateri pa celo nič.

— **Veliki tatvini** so prišli na sled v tržaški tovarni za luščenje riža. Samo v enem dnevu je zmanjkalo troje vagonov riža. Skupno škodo na ukradenem blagu cenijo na 200 000 K.

— **Na Trsatu** se je neznan zlikovec skril v cerkvi za altarjem in sliko Matere Božje oropal vse zlatnine in srebrnine.

— **Umor.** Na Vestfalskem je bil te dni umorjen in oropan Fr. Florjančič iz Rihpovca pri Trebnjem.

— **Previdnost ni ravno najslabša lastnost človeška!** Zlasti previdna je bila neka dama na Dunaji, katera je hči „sveta na deskah“. Kakor se ni moglo drugače zgoditi, zaljubi se v njo nek bogat Dunajčan. Povdariti se pa mora že sedaj, da sta bila oba katoliške vere. Vse je bilo že gotovo, in dan poroke se je bližal. Ali mlada nevesta je zahtevala od svojega čestilca, da prestopita oba k protestantizmu, kajti to je moderno, kakor je dejala. On pa tega ni hotel, kajti bil je kristjan v pravem pomenu besede. Ko sta se zopet sešla, zahtevala je ona, naj vstreže njeni želji. Toda on o tem ni hotel nič slišati. Ko nekega dne pri oknu slonita, bilo je malo dnij pred poroko, ga ona zopet nagovarja in ne odjenja na nobeden način. Konečno jo vpraša on, zakaj ga s tem vedno nadleguje. — „Vidiš“, pravi nevesta, „ako sva protestanta, je to zato dobro, da se lahko ločiva; ako pa sva katoličana, se pa ne moreva nič več ločiti“. Nato ženin odide. Drugi dan pa pošlje pismo, v katerem izjavlja, da mu je ljubša ločitev pred poroko, kakor po poroki. Nevesta si je pa to tudi dobro zapomnila in sklenila je, ne oziraje se na moderno protestantstvo, izbrati si za svojega prihodnjega moža pravega in korenitega katoličana.

— **Obstreljen.** 22letni Evgen Spazzapan se je v torek zvečer okoli 1/2 11. ure vračal domov v Trstu sv. Luigi št. 70. Na cesti, nedaleč od njegovega stanovanja ga je našel oče, kateri je malo poprej slišal strel, vsega krvavega in ranjenega. Na vprašanje, kaj mu je, odgovoril je Evgen, da sta ga dva znana mladeniča napadla in eden je nanj ustrelil ter ga ranil, ni pa hotel povedati kdo. Oče je ranjenega sina spravil na voz in ga peljal v bolnišnico. Zdravnik dr. Stuparič

je ranjenega pregledal ter opazil, da je rana precej nevarna. Tudi redarstvenemu uradniku ni Spazzapan povedal, kdo ga je ranil. Kasneje pa se je predstavil nek mladenič, Furlani, kateri je izjavil, da je on ranil Spazzapana, ker ga je isti napadel, ko se je z biciklom mimo peljal.

— **Sodrug Luchenija.** V Budimpešti je redarstvo prijelo čevljarja Josipa Tomasi doma iz Beneškega, kateri je pred umorom cesarice bil z Luchenijem in potem je izginil brez sledu. Sedaj je prebival v Budimpešti pod imenom Josip Gress.

— **Bresci pred porotniki.** Dne 29. t. m. je bil Gaetan Bresci morilec italijanskega kralja Umberta obsojen na doživotno ječo. Uže zjutraj ob 7. uri se je začelo v ulici Beccaria pred sodiščem zbirati ljudstvo in tudi vsa okna hiš so bila zasedena po radovednejših, kateri so se zanimali za velike priprave od strani redarstva posebno pa, da bi mogli videti morilca Brescia. Redarstvo je blizu tribunala postavilo celo vojsko stražarjev, karabinerjev in vojakov, da vzdržijo mir in red. Brescia so uže po noči pripeljali v sodnijsko zgrado, zato so radovednejši čakali zastoj. Za razprave je branitelj rimski odvetnik Merlino dvakrat zahteval, da se razprava odnese in sicer zavoljo nekaterih formalnostij, katere je predsedništvo sodišča prezrlo bilo. Zahteve branitelja se niso sprejele. Bresci je v železni kletki in notri z njim je 5 karabinerjev (žandarmov) okoli kletke pa je vse polno straž in karabinerjev. Tudi blizu porotnikov so postavljene straže. Predsednik je vprašal Brescia mej drugim: Zakaj ste kralja umorili? Zat. Odločil sem se že leta 1895, da ga umorim in sicer zato, ker so poslali v Afriko vojake, da jih tam ubijajo. Potem so nastali nemiri in dogodki v Lunigiani (gorenji Italiji). Pred. Ampak odpošljanje vojakov in v obče redarstva in vojaštva sledijo po sklepih nastopi ministerstva. Zatoženec potem mirno pripoveduje svoje naklepe za izvršitev umora, potovanja, udeležbe shodov, vežbanje v streljanje in lastno izdelovanje nabojev, da so mogli tem hujše poškodovati ob-streljeno osebo in povečati rano. Na vprašanje predsednika na koliko korakov daljave je streljal, odgovoril je Bresci, da je bil med ljudstvom in ne v prvi vrsti, kakor pravi obtožnica, streljal je iz daljave 3—4 metre. Po dovršenem preslušanju zatoženca so se prečitati spisi. Potem so sledili predlogi državnega pravdnika in govori braniteljev. Porotniki so pritrdili krivdo izvršenega umora enoglasno. Sodišče je vsled tega ob-sodilo Gaetana Bresci na doživotno ječo v tem času bode 7 let v osamljenem zaporu. Bresci je na to vskliknil: Obsodite me ali ne, meni je vse eno, čakal bodem revolucijo, v katero upam!

— **Rus Suvarov je bil nenavadno strog sam s seboj.** Že ob šestih popolde je šel spat in je ustajal oh dveh zjutraj, potem pa se je kopal v mrzli vodi. Obedoval je ob osmih in njegov zajutrak kakor tudi obed je bil jako kratek. Seveda si ni nihče želel biti povabljen k njemu na obed. Vender je moral jeden njegovih pobočnikov biti navzočen pri obedu, da mu je prepovedal še jesti. „In na čegavo povelje se mi to prepoveduje“, vprašal je maršal. — „Na povelje maršala Suvarova“, bil je odgovor. Koj potem je Suvarov vstal od obeda in je dejal: „Po takem seveda moram biti pokoren!“ Ravno tako si je tudi sam v svojem imenu določeval sprehode. —

— **Atentat v gledališču.** Iz Pariza javljajo: V gledališču Maison de Rure je te dni med prestavo vstal v parketu neki gospod ter ustrelil na drugega gospoda. Ta pa je zbežal iz gledališča. Napadalec je ustrelil še dvakrat za njim, ne da bi ga zadel. Ranjen je bil neki služabnik. Napadovalca so aretovali.

— **Danes, ko imamo na prebitek dobrih jeklenih peres,** da nam ni treba več rabiti gosjih, še ne pojмимо prav, koliko vredno je bilo nekaj pero in koliko časa ga je imel vsak. Tako je imel učeni jezuvit Lochini samo dve gosji peresi in je pisal z njima celih osem let. Koliko revnejši pa

je bil Lev Allantins, ki je pisal, kakor sam pripoveduje, štideset let z enim labudovim peresom in je točil grenke solze, ko ga je izgubil po mesečnem naključji.

— **Pred sodiščem v Korneuburgu** je bil te dni obsojen dninar Jurij Sackenmayer radi tatvine v ječo za pet let. Že med preiskavo se je hotel Sackenmayer usmrtiti, sodniku pa je grozil, da mu iztrga akte. Med obravnavo pa si je strgal srajco ter se vrgel na dva orožnika, kriče: „Ustrelite me!“ Porotniki, sluge, policisti in orožniki so imeli 10 minut dela, da so ukrotili besnega dninarja, ki je zbijal okoli sebe. Ko so ga deli v okove, se je vrgel vznak na tla. Odnesti so ga morali v ječo, ter se je izrekla obsodba v kazenčevi odsotnosti.

Iz visočine skočil. Iz Jičina poročajo, da je te dni zlezal neznan, lepo oblečen gospod na stolp. Spodaj je splezal v okno in se splazil po strelododni žici prav do vrh stolpa. Tam je imel nemški govor, katerega ni razumel nihče, dasi je bilo pod stolpom vse polno ljudi. Ko mu je velela cerkvenikova žena, naj gre doli, se je gospod zavrtel na peti in skočil s 40 metrov visokega stolpa. Obležal je takoj mrtev. Baje se piše Johan Radisch. Odkod je, ni znano.

— **Friderik Viljem Nietzsche.** V Weimarju je umrl 25. t. m. dopoldne vsled kapi nemški filozof Friderik Viljem Nietzsche. Rojen je bil l. 1844. v Röckenu pri Lützenu kot sin protestantovskega pastora. V njegovih žilah je tekla poljska kri, saj se je pisala njegova družina včasih Nietzky. Komaj 25 let star, je bil Nietzsche na vseučilišču v Baselu profesor in l. 1870. se je vdeležil vojne kot prostovoljen strežnik bolnikov, a padel je s konja ter svoje itak šibko zdravje podkopal za vselej. Leta 1879. je izstopil iz državne službe ter živel poslej pri svoji požrtvovalni sestri, deloma v Italiji, deloma v Sils Maria v Zgornjem Engandinu. Njegovi spisi obsegajo 12 zvezkov. Nietzschejev vpliv na slobodno mišljenje modroslovcev je bil izredno velik. Njegovi spisi so pisani v sijajnem slogu in z živim temperamentom. Od l. 1889. je bil blazen. Prebil je dalje časa v blaznici v Jeni, potem pa se vrnil v hišo matere in sestre v Naumburgu. Jako zanimivo je bilo razmerje med Nietzschejem in komponistom Wagnerjem. Bila sta si dolgo vrsto let najboljša prijatelja ter sta slavila drug drugega. Potem pa sta se sprla ter se napadala kot najhujša sovražnika. Nietzsche je hotel biti tudi velik glasbeni kritik a Wagner, nestrpen veljak, mu je to zameril. Životopis Nietzscheja je izdala njegova sestra in sicer v treh zvezkih.

— **Henrik II.** Kralj angležki, ljubil je posebno osorne šale in je posebno rad pikal tiste, katerih ni maral. Tako je večkrat s svojimi neslanimi dovtipi jezil Th. Beckela, svojega državnega ministra. Nekega dne je jezdil kralj, spremljan od svojega ministra in nekaterih dvornih gospodov po londonskih ulicah, sam jako toplo, dasi preprosto opravljen, a ministra pa v sijajni in dragoceni kožuhovini. Sreča jih siromašen, jako slabo oblečen človek. Kralj zaustavi svojega konja in reče ministru: „Ali bi ne bilo dobro krščansko delo, temu siromaku preskrbeti gorak plašč? Thomas Bechet odgovori: „Brez dvojbe Veličanstvo, in kralju je dolžnost, za to skrbeti, da se takim revežem pomaga!“ — „Dobro!“, pravi Henrik, siromaku pomignivši, „torej jaz hočem za to skrbeti“. Rekši poseže po ministrovem lepem plašču in ga mu hoče iztrgati raz rame. Minister se je branil močno, a kralj pa tudi ni popustil in tako sta se rovala v veliko veselje londonskega pouličnega občinstva. Naposled je zmagal močnejši kralj in vrgel revežu plašč, kateri je presrečen z njim odtežal. Minister pa je jezen odjezdil, a kralj in njegovi spremljevalci so se veselo smejali za njim.

— **Barbarske grozovitosti Američanov na Filipinih** presegajo celo angleške krutosti v Indiji in Južni Afriki. Američani ravnaajo s Tagali kakor s zverinami. Ker je bil v Oroquieti umorjen neki američanski vojak, je napadla kompanija

40. polka Oroqueto ter pomorila 81 domačinov, od teh 30 v jedni hiši. Podčastniki so sodniki in rablji ob jednem. Kjer pade kak Američan, požgo, porušijo in pomore Američani na desni in levi vse. General Bates graja grozodejstva svojih vojakov in jim žuga s kaznijo, a vse ne pomaga nič. Tagalov je bilo pomorjenih že na tisoče brez vzroka.

— **25 milijonov dolarjev** je določenih letos za volilne namene in korupcijo v Zjedinjenih državah. Pred tremi leti so republičanski in demokratiški politiki v svoji predsedniški volilni borbi izdali skoraj 25.000.000 dolarjev in letos bodo najbrže stroški še večji. Del te ogromne svote bodo vporabili za nakup glasov, največji del dobe govorniki, katere bodo poslali po vsej deželi, kakor tudi tiskarji za borbino literaturo in posestniki časopisov. Tudi najemščina borbinih glavnih stanov in zborovalnih prostorov, parade in godbe pogoltne ogromne svote. Samo govorniki dobe približno 11 000 000 dolarjev. Skupno bodo razposlali 10 000 govornikov od katerih dobi vsak povprečno 110 dolarjev na teden. Za tiskovine izda 1 milijon dolarjev. Dalje treba še kakih 10 milijonov gumbov in ravno toliko slik kandidatov. Tajniki in poročevalci, klerki, stenografi, typewriterji, pisalne potrebščine, potrebščine za poštne znamke in brzojavi pogoltnejo tudi ogromne svote. Vsa ta velikanska mašinerija je dva tedna pred volitvijo noč in dan v živahnem gibanju in potem vedno približno, koliko „dvomljivih“ volilcev bode, kje jih najti in koliko bode veljalo jih kupiti za Mac Kinleya in Bryana. Podkupljeni „Poodle“ stopi v borbo naposled, in sicer na volilni dan. Stranka, kateri ostane naposled največ denarja, je močnejša. To so bili že več let republičani, kajti njihovim vodjem so trusti dali svoj denar, ker so bili republičanski politiki bolj voljno orodje velikoga kapitala, kakor demokratiški, kateri so se opirali na malo meščanstvo in pitali delavce z demagogičnimi lažmi. Skupno bodo pri letošnji volitvi predsednika Zjedinjenih držav odali kakih 14 milijonov glasov, in ona stranka, katera bo mogla kupiti omahujoče volilce, oziroma vplivati na nje, bo zmagala.

† **Prej milijonar, sedaj siromak.** „Glas Naroda“ poroča: V hlevu poleg podrtine svoje nekdanje vile v Riverdale ob Hudsonu biva na stare dni Robert A. Juhuston bivši milijonar in član najbolj sloveče kupčijske družbe v Novem Jorku. Še pred dvanajstimi leti je imel dva milijona dolarjev premoženja, sedaj pa bi moral brez doma po svetu potovati, da bi se ga ne bil usmilil sedanji posestnik njegovega nekdanjega posestva in mu odkazal hlev za stanovanje. Kot mladenič je prišel s svojima bratoma z Irskega v Novi Jork, kjer je John kot najstarejši prišel z bratoma malo trgovino. Z veliko marljivostjo so se bratje poprijeli kupčije, katera se je pod njihovim vodstvom v malo letih velikansko povečala. Po smrti bratov je bil Robert edini dedič velikega premoženja. Kot posestnik dveh milijonov se je hotel Robert znebiti vseh skrbij in dela, zato je posestvo prodal. V Riverdale ob Hudsonu si je sezidal krasno vilo in isto okrasil z najdražjo hišno opravo. Johnston je priživel najboljša leta svojega življenja samotno v krasni palači. Vkljub samotnemu življenju je postal čudak v Riverdale vedno ubožnejši in leta 1890. je moral napovedati bankrot s 55.487 dolarjev dolga. Vila je prešla v posest Central Trust Comp. in kmalu potem je postala žrtev plamena. Od tistega časa biva Johnston v hlevu. Vsak dan, izvzemši nedelje, petuje Johnston v Novi Jork, toda nihče ne ve, kak posel ima ondi.

Loterijske srečke

V Brnu dne 5. septembra t. l.: 9, 29, 84, 38, 60.

Na Dunaji dne 1. septembra t. l.: 52, 76, 86, 6, 39.

V Gradci dne 1. septembra t. l.: 40, 9, 12, 20, 54.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 31. avgusta 1900. Pšenica K 8.— h, rž K 6 80 h, ječmen K 6.— h, oves K 6 20 h, ajda K 8.— h, proso K 9.— h, turšica K 7.20 h, leča K 8.— h, fižol K 11.— h. Vse cene veljajo za 50 kilogramov.

100—300 gold. na mesec

zamorejo osebe vsakega stanu na vsakem kraju gotovo in pošteno brez kapitala in zgube zaslužitiz prodajo postavno dovoljenih državnih papirjev in srečk.

Ponudbe sprejme **Ludwig Oesterreicher**,
Deutsche Gasse 8 Budapest. (1—10)

Preobleke. Popravila. Najnižje cene.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

izdelovanje
Skrbno
Največji izbor.

27

Nikaka skrivnost ni več

napraviti si vsakdo doma sam brez vsake priprave in težave najfineje likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za napraviti po 5 litrov likerjev: **Tropinovec, Absinc, Vermut, Ruski pelinovec, Češki liker, Kimel** po 80 kr.; **Slivovec, Rum, Česnjevec, Alaš, Alpski liker** po 85 kr. in **Konjak, Benediktinec, Chartreuse, Pilzenski liker** po 95 kr. Razpošiljam proti predplačilu v znamkah ali poštno nakaznico; po poštne povzetju 10 kr. več. Vsaki pošiljki pridenem navodilo, kako se napravi liker. Preprodajalcem, če naročijo več blaga mnogo ceneje. (9—25)

Anton Rukavina

Trst. Via Belvedere št. 23.